

Република Србија
ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
САВЕТ ЗА БОРБУ ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ
72 Број: службено
9. август 2010. године
Београд

ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
-Председник Мирко Цветковић-
Београд

Поштовани,

Савет за борбу против корупције је од малих акционара зрењанинске фабрике лекова „Југоремедија“ добио представку у вези полицијске истраге која се већ два месеца спроводи у овом предузећу, из које се јасно види злоупотреба полиције ради притиска на управу предузећа да донесе одлуке штетне по „Југоремедију“ и њене власнике.

„Југоремедија“ је акционарско друштво у коме Република Србија поседује 42% акција, док је већински пакет од 58% акција у власништву преко четири хиљаде малих акционара. Као сувласници, држава и мали акционари у овом предузећу имају заједнички интерес и заједничке обавезе. Међутим, поступање државних органа у „Југоремедији“ угрожава и интересе малих акционара, као и власнички интерес државе. Због тога сматрамо да би Влада требало нарочито да размотри овај случај, како са становишта злоупотребе полиције, тако и у смислу интереса Републике Србије као акционара вредне и профитабилне компаније каква је „Југоремедија“.

Савет је претходних година пратио и анализирао спорове у вези приватизације „Југоремедија”, сматрајући да се ради о драстичном примеру кршења закона и уговора у приватизацији које доводи до поништавања власничких права. У више наврата Савет је Влади достављао мишљења и препоруке у којима смо истицали да су сви проблеми и спорови у овом случају настали искључиво због поступања извршне власти: да су Акцијски фонд и Агенција за приватизацију продали 42% капитала “Југоремедије” фирми иза које стоји Јовица Стефановић-Нини, особа која је у тренутку продаје била на потерници Интерпола, и да је уговором о продаји купцу омогућено да без сагласности осталих акционара изврши докапитализацију и постане већински власник, након чега је завео потпуну самовољу на штету акционара и радника “Југоремедије”. Притом смо и Влади и надлежним државним органима доставили документацију која јасно указује да је купопродаја државног пакета акција „Југоремедије“ послужила Стефановићу за прање новца стеченог криминалом током деведесетих година. Савет је нарочито упозоравао Владу да поништавање власничких права малих акционара у овој фабрици није усамљен случај, већ да је напротив велики број привредних субјаката у Србији одведен у стечај управо због самовоље већинских власника коју су омогућили државни органи надлежни за примену закона и уговора у приватизацији. Пример “Југоремедије”, међутим, јединствен је по томе што су мали акционари децембра 2006. године, након вишегодишње упорне и солидарне борбе успели да пред судом докажу незаконитости приликом продаје акција своје фабрике и докапитализације на основу које се купац мањинског дела капитала уписао као већински власник. Уследила је, међутим, четворомесечна опструкција извршења правоснажних судских одлука, коју је Стефановићева управа искористила да прекине производњу у “Југоремедији” и донесе низ штетних пословних одлука са циљем да изазове стечај. Када је 1. марта 2007. године на Скупштини “Југоремедије” коначно успостављена управа у складу са власничком структуром коју је утврдио суд, у магацинима више није било сировине за поновно покретање производње, струја и телефони били су искључени због неплаћених обавеза, а рачуни “Југоремедије” и њеног зависног предузећа “Ремевита” били су блокирани на укупно 210 милиона динара. Док се нова управа борила да обнови производњу и спречи стечај, Пореска управа Министарства финансија је 13. марта 2007. доставила “Југоремедији” налог за теренску контролу због дуговања за порез и доприносе за обавезно социјално осигурање радника, направљених у периоду Стефановићеве контроле над фабриком, почев од децембра 2003. године. Исти државни орган који је Стефановићу три године толерисао избегавање плаћања обавеза према држави и дозволио да дуг за порез нарасте на 79.787.950,93 динара, а дуг за доприносе на 26.084.610,64 динара, након успостављања законитог стања у “Југоремедији” запретио је да ће покренути поступак принудне наплате уколико читав дуг не буде одмах регулисан. Било је очигледно да Министарство финансија користи наплату пореза као инструмент притиска на власнике које не сматра “подобним”, док је са друге стране онима који уживају заштиту власти омогућено да порез годинама не плаћају, о чему је Савет у то време обавестио Владу.

Упркос притисцима власти који су се наставили и након раскида уговора са Стефановићем, управа коју су именovali мали акционари у кратком року је успела да консолидује предузеће и да већ 2008. године започне инвестицију у

реконструкцију производних погона ради усклађивања са међународним GMP стандардима. Ова инвестиција, вредна око 14 милиона евра, значајно ће увећати вредност акција „Југоремедије“ приликом продаје, коју мали акционари и управа планирају након што фабрика добије GMP сертификат. Извођење грађевинских радова поверено је „Енергопројекту“, домаћој компанији од великог међународног угледа. Министарство економије и регионалног развоја је пре две године прихватило да државни пакет акција изађе на тендерску продају заједно са акцијама малих акционара након реализације инвестиције. Међутим, у тренутку кад су сва финансијска улагања у грађевинске радове била завршена, а пре него што је „Југоремедији“ одобрен GMP сертификат, односно пре него што је улагање могло да се реализује кроз повећање вредности акција, Министарство економије је почело да врши притисак на управу фабрике да се тендер што пре организује. Представници малих акционара „Југоремедије“ су одбили да се акције изнесу на продају пре него што се оконча вишемесечни поступак одобрења GMP сертификата, по минималној цени коју је предложило Министарство. Убрзо потом, почев од 18. јуна ове године, управа, акционари и запослени у „Југоремедији“ су под константном полицијском истрагом покренутом на основу анонимних пријава о наводним злоупотребама приликом реконструкције фабрике. Предмет истраге најпре су били уговори између „Југоремедије“ и „Енергопројекта“. Након што се испоставило да у том послу није било кршења закона, зрењанинска полиција је почела да саслушава чак и раднике који су пре почетка реконструкције демонтирали старе фабричке погоне, због пријаве да су у дослуху са генералним директором „Југоремедије“ проневерили столарију из седамдесетих година прошлог века. Притом нарочито истичемо да је истрага почела осамнаест дана уочи редовне Скупштине „Југоремедије“, у тренутку кад су прикупљана пуномоћја акционара. Због гласина и страха изазваних упадом полиције у предузеће 18. јуна, велики број акционара је одбио да опуномоћи своје дотадашње представнике у Скупштини, чиме је доведена у питање њихова већина у односу на државни пакет акција. Циљ је очигледно био да мали акционари на Скупштини изгубе контролу над „Југоремедијом“ и да се именује ново руководство које би реализовало намере да се тендер распише пре него што фабрике добије GMP сертификат. Упркос притисцима, пуномоћници малих акционара су на Скупштини одржаној 6. јула обезбедили већину гласова и дали подршку пословној политици руководства.

Забрињавајуће је да након свих проблема кроз које су ова компанија и њени акционари прошли од 2002. године до данас, никада није покренуто питање одговорности за штету која им је причињена. Влада је након успостављања законитог стања у фабрици морала да покаже посебну бригу за овај случај не само зато што је штета у „Југоремедији“ настала из спреге државних органа и криминалних кругова, већ и због чињенице да се ради о једном од најпозитивнијих примера борбе против корупције и законитог и одговорног понашања власника у читавом процесу транзиције у Србији. Наиме, до марта 2007. године, мали акционари „Југоремедије“ су годинама били пример доследне и солидарне борбе власника за поштовање закона и уговора у приватизацији. Након што су поново успоставили управу над својим предузећем, успели су да уз велике напоре и одрицања за кратко време консолидовали фабрику која је била на ивици стечаја и потом изврше инвестицију у усклађивање производних погона са европским

стандардима, како би се приликом продаје постигла што боља цена и нашао озбиљан стратешки партнер. Министарство економије, које располаже са 42% капитала „Југоремедије“ у државној својини, имало је могућност да се током извођења радова укључи у рад органа управе компаније и подели одговорност за реализацију инвестиције. Међутим, тек након што је завршено улагање вредно 14 милиона евра, Министарство економије врши притисак на управу фабрике да прихвати продају пре него што се инвестиција валоризује у вредности акција, и то још у условима економске кризе, у којима се и иначе не може постићи реална цена акција. Сматрамо да Влада треба да предузме мере из своје надлежности како би се онемогућила продаја акција једног успешног предузећа у бесцење, на штету малих акционара и државе као власника 42% акција, и да посебно размотри поступање Министарства економије и Министарства унутрашњих послова у „Југоремедији“, које је супротно интересима власника фабрике, малих акционара и Републике Србије.

Посебно је важно важно да Влада о својим закључцима обавести јавност, како би се умањила штета која је негативним публицитетом причињена не само „Југоремедији“, већ и „Енергопројекту“, чији је пословни углед такође нарушен гласинама о наводним злоупотребама.

С поштовањем,

ПРЕДСЕДНИК

Верица Бараћ